

Bevezetés

A zengőlegyek hazai kutatása a 19. század hatvanas-hetvenes éveire nyúlik vissza. A változó intenzitású, kisebb-nagyobb szünetekkel folyó munka eredményeként 74 olyan, részben önálló dolgozatot sikerült találni, melyben legalább egy fajra vonatkozó faunisztikai adat található.

A hazai zengőlegyekről első, nyomtatásban megjelent, közlés valószínűleg Török József (1870) Debrecen környékén gyűjtött 13 Syrphidae faj közreadása. A hazai zengőlegy-fauna megismerésében időrendben (a teljesség igénye nélkül) az alábbi szerzők említhetők meg: Mocsáry Sándor (1876), Fászl István (1878), Kowarcz Ferdinánd (1883), Redl Gusztáv (1894), Vellay Imre (1899), Thalhammer János (1900), Bartal Alajos (1906), Pillich Ferenc (1911, 1914), Szilády Zoltán (1940, 1941), Mihályi Ferenc (1953), Zilahi-Sebess Géza (1961), Dely-Draskovits Ágnes (1972), Tóth Sándor (1975–2011 között 50 dolgozat), Claussen, C. & Torp, E. (1980), Darvas Béla, Delyné, Draskovits Ágnes & Ilovai Zoltán (1980), Visnyovszky Éva (1983, 1987), Visnyovszky Éva & Rácz Vera (1989), Rasztik Viktória & Mészáros Zoltán (1997), Rasztik Viktória, Mészáros Zoltán & Markó Viktor (1997), Földesi Rita (2009).

Mihályi Ferencnek, a Magyar Természettudományi Múzeum Állattára Diptera gyűjteménye vezetőjének érdeme a 76 zengőlegy faj részbeni identifikálására alkalmas kulcs összeállítása Móczár László Állathathározó (1950, 1984) c. kötetében.

Mihályi Ferenc komolyan foglalkozott zengőlegyekkel is. Tervei között szerepelt az Állattár Syrphidae gyűjteményének feldolgozása, valamint a zengőlegy kötet megírása a Magyarország Állatvilága sorozat számára. Elsősorban a Diptera gyűjtemény 1956-ban történt megsemmisülése, az anyag mielőbbi pótlására fordított évek, illetve egyéb feladatok miatt nem folytatta a zengőlegyek kutatását.

Részben ennek is köszönhető, hogy a jelen kötet szerzőjének figyelme az 1970-es évek elején a zengőlegyek felé fordult. Intenzívebb kutatásokat eleinte a Bakonyban végzett, majd később kiterjesztette munkáját az ország más tájegységeire is.

Az utóbbi években egyre inkább teret hódítanak az interneten hozzáférhető, nyomdaköltséget nem igénylő elektronikus online kiadványok. Ez adta az ötletet a jelen elektronikus határozó összeállításához. A határozó nem tartalmazza a fajok hazai elterjedését, illetve gyakoriságát, valamint fenológiáját. Ezek megtalálhatók a „Magyarország zengőlegy faunája” kötetben (TÓTH 2011).

A későbbiek során esetleg sor kerülhet a Magyarország Állatvilága sorozathoz hasonló, részletes kézirat elektronikus formában való megjelentetésére is.

A jelen kötet első kísérlet olyan magyar nyelvű, rövid kulcsokat, valamint a hazai fajok közel felének színes fotóját tartalmazó határozó összeállítására, melyből a Magyarországról eddig kimutatott 380 zengőlegy faj túlnyomó többsége identifikálható. A határozónak nyilván megvannak a hiányosságai. Ezért számítok azok jobbító szándékú jelzéseire, akik munkájuk során alkalmazzák majd a határozót. Az észrevételek, illetve javaslatok a szerző e-mail címre való megküldését előre is köszönöm:

Zirc, 2017. december

A szerző